

а) чрезъ увеличението производителността на труда ще стане възможно да се освободят отъ тежка и мъчителна работа женитѣ, непълновъзрастните членове на семейството и старците. По този начинъ ще може да се спаси подрастващето поколѣние въ селата отъ израждане, а женитѣ — отъ преждевременно състаряване. Въ действителностъ, при тази нова обстановка, тѣ ще бѫдатъ много повече полезни, защото ще се даде възможностъ да се застѫпятъ подходящи за тѣхъ отрасли: бубарство, птицевъдство, овоощарство и др., за които има обективни условия и възможности за развитие. При полските култури тѣхния трудъ ще се използува само при най-усилените полски работи: жетва, кошанъ, плевене и др., които при една, вече, по-съвършена техника, не ще продължатъ повече отъ 2—3 седмици.

б) раздѣлянето на труда не би се ограничило само въ областта на земедѣлското производство, а сигурно би се разпрострѣло и въ областта на **благоустройството и обзавеждането** на домакинството, чрезъ създаването на отдѣлни работилници и групи отъ специализирани, въ една работа, членове на кооперацията: зидари, дърводѣлци, тухлари и пр., като се строятъ стопански сгради по стопански начинъ. Това ще даде тласъкъ на съответните отрасли, развитието на които днесъ се спъва, поради липса на стопански сгради. Чрезъ приложението на този стопански начинъ на строежъ, въ държавните стопанства се построиха, презъ последните години, съ сравнително малко парични срѣдства, много стопански постройки и жилища за работниците. Въ случая имаме попълно използване времето на работниците и добитъка презъ дните, когато тѣ не сѫ заети въ полски работи. Тази практика сигурно би дала много добри резултати и въ кооперативното стопанство.

Това, по което схващането на Камарата се различава съществено — още въ началото на нейната намѣса въ тази област, отъ изказаните до тогава схващания, бѣше и принципътъ, че всѣки членуващъ въ производителната земедѣлска кооперация излиза съ абсолютно сѫщата земя, съ **което е влѣзъль**. Иначе, принципа за доброволното и непринудено участие на стопаните въ една такава кооперация би висялъ въ въздуха.

За разлика отъ схващанията на нѣкои отъ идеолозите на кооперативната обработка, Камарата намира, че **комасацията на земите за момента улеснява извѣнредно много основаването на производителни земедѣлски кооперации**, защото чрезъ нея може да се получи много правилно разпределение на добития при кооперативната обработка доходъ и да се гарантира свободното напускане на всѣки отъ членовете, което би задоволило всички. Споредъ това, тая часть отъ брутния доходъ, която остава за поземленарента на вложена та земя, ще се разпредѣля съобразно оценката, която сѫща-